

Köping vårdar Rafael Rådbergs Daimler

En höjdare var när Föreningen för byggnadskultur fann en bil ägd av skulptören Eric Rafael Rådberg och som rullat på Kristinehamns gator. Den kom till Sverige när kung Gustaf VI Adolf i England gifte sig med Louise Mountbatten och de fick den i bröllopsgåva.

Föreningen brukar göra årliga utflykter till sevärda orter. I år blev det Köping, en medeltid stad vid Mälaren, där turismkonsulenten Annelie Hedvall mötte upp för att visa sevärdheterna i staden, som grundades 1474. Förr såg man Ströbohögen i norra utkanten.

– Var det en jätte som tappade en säck sand eller är sveakungen Anund begravd i högen, som aldrig blivit utgrävd? berättade Annelie Hedvall.

Sedan åkte man till Stora torget och välbekanta Klingas konditori. Mitt emot Klingas ligger det vita rådhuset, ritat av Fredrik Åbom. Det stod färdigt 1877, ett riktigt skrytbygge, som då kostade 87 000 kronor. Här finns idag kommunalråden. Vid torgets ena långsida finns en park och där står Carl Milles staty av kemisten Carl Wilhelm Scheele, som Han kom till Köping 1777 från Stralsund. Han var apotekare, kemist och upptäckte åtta bl.a. grundämnet syre.

Bakom Scheele-parken reser sig kyrktornet, som

ritats av Nicodemus Tessin d y på uppdrag av Karl XI 1734, kyrkans äldsta delar är från 1300-talet.

Vid den stora stadsbranden 1889, brann 92 gårdar ner och 650 människor blev hemlösa. Utpekad och dömd för mordbrand blev den 10-årige pojke Malakias. Han fick tillbringa åtta år på uppfostringsanstalt. Efter branden breddades gatorna och många stora hus byggdes. De flesta ritade av arkitekten Theodor Dahl. Han ritade 50 hus, bl.a. det stora ståtliga tingshuset.

Antikrundan

Gamla stans hus står på ursprunglig plats Den stora röda prostgården från 1700-talet är såld till sängfabrikanten Hästens som representationsgård.

Mitt emot ligger den gamla skolan, där nobelpristagaren i kemi The Svedberg gick. Där finns också snickerifabriken Nyströmska gården komplett från början av 1800-talet. Alrotsbord berömda genom Jakob Sjölin (1737-1785) och Antikrundan gjordes här. Det gamla kronobränneriet från 1700-talet är i dag Köpings museum.

Bil & Teknikhistoriska Samlingarna blev sista besöksmålet. Här finns 1900-talets mest berömda bilmärken, Mercedes Benz SSK 1929, Bugatti, Rolls-Royce och Volvo. Samt Eric Rafael Rådbergs Daimler.

Kerstin Stenberg

Den här bilen har rullat på Kristinehamns gator. Daimlern köptes 1931 av skulptören Erik Rafael Rådberg. Han hade den till 1936 då den ställdes av. Bilen fick kronprinsparet Gustav och Louise 29 oktober 1923 i bröllopsgåva. Bilen ägs numera av en stockholmare som deponerat bilen i Köping.

FOTO: BIRGITTA ANDERSSON

Föreningen för byggnadskulturs medlemmar på en intressant rundvandring i Köping, där de gav tipset om att inrätta café och spa i det tomma tingshuset.